

Co pro mě znamená svoboda?

Svoboda, hodnota o jejíž důležitosti slyšíme téměř všude. Tento pojem je dnes využíván takřka celým politickým spektrem, a proto dochází k paradoxním situacím, kdy na protichůdných ideových barikádách nacházíme plno „obhájců“ svobody. Jedna věc je o svobodě otevřeně mluvit v totalitním režimu, rozdílnou situací je, když si na ní vzpomene bývalý komunistický funkcionář na volebním meetingu. V jednom případě hrdinský čin, v případě druhém prázdné řeči. Proto rozlišujeme, kdo a za jakých poměrů o svobodě mluví.

Co tedy svoboda znamená? Dle mého názoru se jedná se o míru vlastní rozhodovací autonomie. Podle míry zásahů veřejné moci do naší schopnosti samostatně jednat můžeme hovořit o tom, jak moc svobodni jsme. Z toho vyplývá fakt, že svoboda není černobílá. Jedná se o bohatou škálu.

Věřím, že každý je odpovědný za kvalitu svého života, a proto za každým nezdarem spíše vidím osobní selhání nežli systémovou chybu. Dennodenně využívám různých svobod, ať už v podobě svobody projevu či kupříkladu svobody pohybu. Vážím si toho o to víc s vědomím skutečnosti, že svoboda není celosvětově univerzální hodnota. Možnost rozhodovat se sám za sebe a nést ať už pozitivní či negativní následky za své jednání považuji za silný životní postoj, který se dle mého názoru vyplatí následovat.

Mé osobní svobody mohou být v rozporu s osobními svobodami druhé osoby, a proto je pro mě důležité se nad svobodou zamýšlet rovněž i v celospolečenském měřítku. Měla by být svoboda tou nejdůležitější hodnotou ve společnosti?

Člověk byl odjakživa společenský druh. Společně jsem vybudovali instituce a systém založený na hierarchii v čele s autoritou. Historie nám tedy ukazuje, že výhodnější je spolupracovat a obětovat část svých svobod pro hodnotu řádu. Na příkladu rozpadu Římské říše či starého Egypta můžeme sledovat kam neexistence řádu vede. Pravou důležitost hodnot člověk taktéž pozná za krizových situací. Neexistuje systém, ve kterém by se za složitých poměrů neobětovala aspoň část svobod za obranu společenského řádu. Myslím si, že i nyní za současné pandemii to téměř všichni instinktivně cítíme. Na druhou stranu jsem si vědom, jak rozumná míra svobody vždy probouzela v lidech neuvěřitelnou míru invence, která vždy byla hnacím motorem našeho pokroku. Taktéž je třeba si uvědomovat, že řád bez svobody je tyranii. I přes tyto skutečnosti však považuji řád za důležitější hodnotu nežli svobodu, protože jak již z minulosti víme, svoboda bez řádu vždy znamenala kolaps.